

Hrušeň

Když vychází hrušeň na předjarní cestu
prochází zobáčky špačků
jako navrátilivším se mračnem
Jde o pěti prstech kúlového kořene
Občas jí opadávají větve
jako smutní andělé
nevěřící
Její stopy se proměňují v jizvy
až nakonec ze dvou
rozeklaných plamenů zůstane pahýl
Teprve tehdy se zastaví

Přilétne věřící anděl
a udělá si v něm hnízdo

Zdeněk Rotrekl

Úvodem

Diktátoři jsou psychopaté, domluva s nimi není možná a ústupky berou jako slabost. Putin je dávno válečným zločincem. Zpěvačky Pussy Riot proti němu protestovaly, ale ledaskdo je odsoudil, aby chránil „posvátnost chrámu“. Jenže příbytkem Boha je člověk - toho je třeba chránit; Bohu do tváře nikdo nedoplivne. V Soči Putinovi opět někteří poklonkovali. Ježíš s Herodem, Pilátem ani Kaifášem nestoloval, ruku podával potřebným. Ukrajincům hrozí druhý Mnichov. Budeme jim nadále pomáhat, modlitba nestačí. Vítězům olympiády gratulujeme, ale víme, že modlám Moci, Trhu a Olympiády jsou obětovány životy, lidská práva i příroda. Předloni 72 lidí díky sestřím z ústecké Charity mohlo zemřít doma, loni 117 lidí. Pozůstali říkají: „Sestry jsou úžasné, bez nich by to nebylo možné“. Začali jsme se připravovat na Velikonoce. Jaké budou na Ukrajině? /v

JE HLOUPOST HŘÍŠNÁ?

V jednom městě se denně modlí farníci „za obrácení papeže“. Je mi to opravdu líto. Vždyť skrze tohoto papeže Františka začal svět vnímat vůni křesťanství! – Papež ví, že dnes je tento svět imunní vůči zbožným frázím, zlatým ornátům, božítelovým dechovkám i svěcené vodě. Svůj první pozdrav tedy adresoval všem: „Dobrý večer!“ Proto chce, aby jeho poslové svlékli sutany, oblékli rifle a šli všude mezi lidi. On má zájem o lidi dobré vůle, o chudobné, ukřivděné, nepochopené, o laicizované kněze, o rozvedené, o homosexuály... Vždyť jeho Pána hanobili za to, že se stýkal s hříšníky a nevěstkami! Proto dopadl špatně. Odsoudili ho ti „spravedliví“. Znáte evangelium? Ježíš přišel, aby hledal a zachránil, co už ZAHYNULO! Tohle je Jeho slovo!

Ale je tu i známé proroctví: Řím ztratí víru. Jenže Řím není papež. Jak známo, František si obnovil argentinské občanství. Co nám tím chce naznačit? – Náhle se objevují další proroctví, účelová, proto jasně falešná: Ježíš v nich prý říká, že toto není jeho papež. Panna Maria zase, že přijímání na ruku je urážkou jejího Syna. („Vezměte a jezte“ !?) Tady je pověstné čertovo kopýtko. Pokud

máme ještě nepopletené exorcisty, měli by se zajímat o věřící, posedlé nejnemožnějšími zjeveními. Ďábel se přece rád objevuje v rouše prorockém! A my máme v církvi dost lidí, kteří požadují zázraky, které by jim přinesly zkušenost Boha jedině v řádu, jenž je zajímavá: totiž v řádu hmotném. Vnitřní logika Ježíšova poselství u nich proto nezabírá. Nežijí evangeliem, ale neklidem soukromých zjevení a proroctvími všeho druhu. Modleme se za papeže, aby přemáhal úklady Zlého (i hloupost) v církvi, aby neztratil elán a zdraví. Aby v něm svět našel osobnost, na kterou čeká.

Jan Rybář

Naděje není to přesvědčení, že něco dobře dopadne, ale jistota, že má něco smysl - bez ohledu na to, jak to dopadne.

Václav Havel k Palachovu výročí

Nikdo nedělá větší chybu než ten, kdo nedělá nic v domněni, že to málo, co udělat může, nemá smysl. *Edmund Burke*

Nenávist žere duši toho, kdo nenávidí - nikoli toho, kdo je nenáviděn.

Alice Herz - Sommerová, nejstarší přeživší holocaust, zemřela ve 110 letech 23. 2. 2014)

ČTYŘICETIDENNÍ PŘÍPRAVA NA VELIKONOCE

- začala Popeleční středou

Znovu se potřebujeme ptát, proč se Ježíš nechal ukřížovat. O Bohu máme různé představy. Jedni říkají, že Bůh za naše hříchy vyžaduje trest. Druzí tvrdí, že Bůh je bezmocný, třetí hlásají Boha, který si nechá na zádech dřevo štípat.

Jak Vy o Bohu vyprávíte svým dětem, vnukům a kamarádům?

Líný se vymlouvá, že je to Tajemství.

Potřebujeme ve svých představách Boha rehabilitovat. Abychom si nevymýšleli, budeme naslouchat biblickým textům.

Velikonoce chceme slavit ve větším porozumění Ježíši. /v

Posloucháte proto, abyste si potvrdili své představy? Nebo abyste objevili něco nového? ... Nemáme rádi nic nového. Přímou to nesnášíme ... Ježíš přinesl radostnou zvěst, a přesto ho odmítl. Ne proto, že byla radostná, ale proto, že byla nová... Nechce se nám dívat (na odlišnosti), protože kdybychom se dívali, mohli bychom se změnit. Když se díváte, ztrácíte kontrolu nad životem, který se tak pracně snažíte udržet pohromadě ...

Anthony de Mello, SJ

CESTA

římský biskup František

Jak krásné je slovo cesta!

V osobním zakoušení Boha bych se bez „cesty“ neobešel.

Řekl bych, že Boha potkáváme na cestě, když kráčíme, když ho hledáme a on hledá nás.

Tak se naše cesty protnou.

Hledáme Boha

a na cestě nás žene touha, která vyvěrá ze srdce.

Ale když k tomu setkání dojde, tak si uvědomíme, že on nás hledal už dávno předtím, že byl první.

Cesta stojí i na počátku duchovní zkušenosti:

Odejdi ze své země... do země, kterou ti ukážu.

Tím dal Bůh Abrahamovi slib.

A tento slib, tato cesta založily spojenectví, které se po celá staletí upevňovalo.

Proto říkám, že má zkušenost s Bohem vzniká na cestě, když hledám a nechám se hledat.

Foto: ing. Šárka Kšírová

CO TO JE PŮST?

Volej z plna hrdla, bez zábran! Rozezvuc svůj hlas jako polnici! Ohlas mému lidu jeho nevěrnost, jeho hříchy.

Den co den se mne dotazují, chtějí poznat moje cesty jako pronárod, jenž koná spravedlnost a rád svého Boha neopouští; na spravedlivé řady se mě doptávají, chtěli by mít Boha blízko.

„Proč se postíme, a nevšímáš si toho? Pokořujeme se, a nebereš to na vědomí.“ Právě v den, kdy se postíte, hovíte svým zálibám a honíte všechny své dělníky.

Postíte se jenom pro spory a hádky, abyste mohli svévolně udeřit pěstí. Nepostíte se tak, aby bylo slyšet váš hlas na výšině.

Což to je půst, který si přeji? Den, kdy se člověk pokořuje, kdy hlavu sklání jako rákos, žinici obléká a popelem si podestýlá? Dá se to nazvat postem, dnem, v němž má Hospodin zalíbení?

Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít?

Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidiš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi?

Tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo a rychle se zhojí tvá rána. Před tebou půjde tvá spravedlnost, za tebou se bude ubírat Hospodinova sláva.

Tehdy zavoláš a Hospodin odpoví, vykřikneš o pomoc a on se ozve: „Tu jsem!“ Odstraníš-li ze svého středu jho, hrozící prst a ničemná slova, budeš-li štedrý k hladovému a nasytíš-li ztrápeného, vzejde ti v temnotě světlo a tvůj soumrak bude jak poledne.

Hospodin tě povede neustále, bude tě sytit i v krajinách vyprahlých, zdatnost dodá tvým kostem; budeš jako zahrada zavlažovaná, jako vodní zřídlo, jemuž se vody neztrácejí.

Co bylo od věků v troskách, vybudují ti, kdo z tebe vzejdou, opět postavíš, co založila minulá pokolení. Nazvou tě tím, jenž zazdívá trhliny a obnovuje stezky k sídlům.

Jestliže v den odpočinku upustíš od svých pochůzek, od prosazování svých pochůzek, od prosazování svých zálib v můj svatý den, nazveš-li den odpočinku rozkošným, svatý den Hospodinův přeslavným, budeš-li jej slavit tak, že se vzdáš svých cest, že přestaneš hovět svým zálibám a nepovedeš plané řeči, tu nalezneš rozkoš v Hospodinu.“

Hospodinova ruka není krátká na záchranu, jeho ucho není zalehlé, aby neslyšel. Jsou to právě vaše nepravosti, co vás odděluje od vašeho Boha, vaše hříchy zahalily jeho tvář před vámi, proto vás neslyší.

Izajáš 58:1-59:2

Litanická modlitba Richarda Rohra pro probouzení a posilování boží přítomnosti v sobě - když ztrácíme víru v Boha nebo v sebe.

Dokonalý dare Boží

Přítomnosti, jež v nás přebýváš

Příslibe Otcův

Živote Ježíšův

Důkaze a záruky

Věčná chválo

Obhájce náš

Vnitřní posvěcení

Připomínko tajemství

Ty, jenž vedeš k cíli

Ty, jenž znáš všechny věci

Trvalé svědectví

Ty, jenž posiluješ naše srdce

Zacelovači trhlin

Vždy bdělé vědomí

Soucinný pozorovatel

Magnetické jádro

Boží kompas

Vnitřní dechu

Božská DNA

Místo vzájemné touhy

Darovaná slávo

Skrutá Boží láska

Hlubší vědomí

Dare naděje

Vroucná touho

Ohni života a lásky

Posvátný tvůrce pokoje

Boží nenásilí

Pečetí vtělení

Prvotino všeho, co je

Otče a Matko sirotků

Zákone vštípený do našich srdcí

Pravdomluvný

Tajný pláne Boží

Úchvatný staviteli mostů

Ty, jenž rozehríváš srdce

Všudypřítomný prostore

Plynoucí proude

Vánku změny

Sestupující holubice

Oblaku nevědění

Nestvořená milosti

Naplněná prázdnoto

Ty, jenž svým pohledem vše pronikáš

Nejhlubší úrovni naší touhy

Pozorné srdce

Posvátné zranění

Svaté uzdravení

Ty, jenž obměkčuješ našeho ducha

Boží vůle

Velkomyšlné slitování

Štěstosti stvořitelova

Naše vítězství

Jediný smutku

Naše společná radosti

Boží slzy

Boží štěstí

Vnitřní uvítání

Nová a věčná smlouvo

Smlouvo vepsaná do našich srdcí

Žárlivý milovníku

Boží toužení.

VEDENÍ ZEMĚ SI MYSLÍ, ŽE JSME JEJICH VĚZNI

- říká ukrajinský filmař a pedagog Michailo Illenko. Tak silný odpor veřejnosti prý nečekalo, protože dosud přemýšlí „sovětsky“.

Vypadal moc unaveně. Právě předal na náměstí Nezavislosti v ukrajinské metropoli Kyjevě balík léků pro zraněné demonstranty. „Víte, tolik mimořádně bolestných událostí se děje,“ říká zadýchaně. „A velmi se týkají mé rodiny, mých příbuzných. Mne také. Tolik mně blízkých lidí je v nebezpečí...“ Profesor Michail Gerasimovič Illenko ví, o čem mluví. Když v noci na čtvrtek 20. ledna policie zatkla skupinu studentů, které zná a některé i učil, vydal se do své osobní bitvy. Vytáhl mladé muže, kteří natáčeli na Majdanu film o povstání proti režimu prezidenta Viktora Janukovyče film, z cel a dosáhl, že je soud poslal pouze do domácího vězení. Slavný ukrajinský režisér, profesor kyjevské Národní univerzity filmu, divadla a televize Karpenka-Karého, doufá, že 15 let, které jim podle ukrajinských zákonů hrozí, si ve vězení neodsedí. I proto chodí co nejčastěji na Majdan. Byl na náměstí i tu noc, kdy Berkut vytlačil demonstranty z velké části náměstí.

Myslíte si, že zájem světa něčemu pomůže?

Z téhle šlamastiky si musíme pomoci my, Ukrajinci, sami. Jenže to máme tak těžké, že to sami nezvládneme. Proto jakákoliv pomoc je cítit a jsme za ni velmi vděční. I za tu pomoc, která k nám přichází z Čech. Seznámil jsem se tady na Majdanu s vašimi hudebníky, skvělí lidé. Moje dcera (Ivanka Illenko, sólistka baletu Národního divadla - pozn. red.), která žije v Čechách, mi poradila stránku na internetu, kde se shromažďovaly dopisy na naši podporu od českých představitelů umění a kultury. Byl jsem šokován, kolik lidí a jak aktivně se do akce zapojilo.

Kromě slov podpory a sympatií ale také často můžete slyšet i obviňování demonstrantů z extremismu, antisemitismu, nacionalismu. Nebojíte se, že vítězové revoluce zavedou jen další, nový teror?

Studoval jsem v Moskvě a mám z těch dob mnoho přátel po celém světě. Neustále se mě teď ptají na to samé - zpočátku mne ta otázka šokovala. Teď si říkám, musím najít cestu, jak vám to všem vysvětlit. Oni říkají: „Míšo, prosím tě, nám se zdá, že u vás na Majdanu jsou fašisti.“ Já jim začínám oponovat: „Copak Majdan mlátil novináře? Copak Majdan mlátil zdravotníky? Na Majdanu tyto lidi brání jako oko v hlavě. Zajděte na Majdan a budete se cítit svobodně. Na Majdanu je obdivuhodná solidarita. Všichni tam něco nosí, vozí, pomáhají si.“

Tak kde se vzala ta obvinění z radikalismu a extremismu?

Copak to neznáte? Nejvíce křičí „chyťte zloděje“ právě zloděj. Dnes je velmi snadné lidi obrátit proti něčemu nebo někomu několika větami. Desetkrát, stokrát, tisíckrát se řekne, že na Majdanu jsou fašisti, a je to. Já jsem podle té klasifikace také fašista.

Skoro jako kdybyste naznačoval, že za to můžeme my, novináři.

Právě. Chce se mi před vámi, novináři, padnout na kolena a vysvětlit vám: To je přeče volání „držte zloděje“. Mocní jen chtějí odvrátit podezření od sebe. Spojili se nyní dokonce s bandity. Ty podivné oddíly, které nájímají, kterým platí peníze a které běhají po Kyjevě. Podivné tajuplné jednotky. Po Kyjevě běhají bandy, které vypadají jako aktivisté Majdanu, a terorizují obyvatele Kyjeva. Proto, aby to bylo ve zprávách a aby tam zaznělo - vidíte ty fašisty z Majdanu?

To je ale průhledné. Copak si o vás myslí, že jste tak naivní?

Myslí si, že jsme jejich vězni. Moc používá metody, které mi připomínají to, co jsem viděl na kanále Discovery. Film o tom, jak v „americkém vězení“ potlačují vzpouru.

Připomíná mi to způsob, jak naše moc bojuje vůči občanům. Chovají se, jako kdyby potlačovali bunt ve věznici. Ale Ukrajina snad ještě není věznice!

Metody jsou jedna věc, ale jaký má vedení vaši země vlastně cíl?

Těžko říct. U moci dnes na Ukrajině není zase tak velký počet lidí, kteří by skutečně usilovali o nezávislost země. Myslím, že mnozí lidé by určitě raději chtěli, abychom byli kontrolovaným územím. Aby tady fungovala velmi omezená práva, se kterými půjde manipulovat, měnit je, odebrat, pak je zase za odměnu vracet.

Máte na mysli závislost na Moskvě?

Je to krajně pravděpodobné. Však se Janukovyč několikrát setkal s Putinem, přitom šlo o takové polotajné neprůhledné schůzky. Proč? Ta podezření mají reálný základ.

K čemu Rusko potřebuje Ukrajinu?

Putin teď nemá žádnou jinou možnost kromě rozšiřování zóny agrese. On se nemůže zastavit. Protože to by okamžitě ztratil půdu pod nohama. Jeho moc by ztratila podstatu. Musí krok za krokem na svou agresi šířit a nemyslím si, že geografické hranice Ukrajiny jsou mezníkem jeho plánů. Myslím, že ty země, které byly ve Varšavské smlouvě, patří do jeho sféry vlivu také. Cítím, že v tom je něco

maniakálního. Nedivil bych se, kdyby chtěl, aby se Francie stala Francouzskou sovětskou socialistickou republikou. Samozřejmě že to zveličují, ale rozměry maniakální činnosti nemají hranice.

Francie, to je přehnané, ne?

Bavím se s vámi v hotelu v centru Kyjeva a pod námi, v přízemí, leží deset mrtvol. Přehnané?

Ti lidé jsou bezesporu obětmi konfliktu. Ale není jasné, kdo je zabil. Například za mrtvé policisty je prý zodpovědný takzvaný Pravý sektor, organizace, která také hraje na Majdanu důležitou roli, nebo ne? Mám na ně také rozporuplné názory. Jejich vůdce Jaroš někam zmizel. Vidím ho občas v internetu, ale na Majdanu ne. Jeho figura je nejednoznačná.

Právě Pravý sektor by se svým nacionalistickým programem mohl být jedním z podnětů k rozdělení Ukrajiny na východní a západní část. Je to reálný scénář?

Tyhle plány jsou známé už dávno. Pouze se diskuse o nich v poslední době velmi vyostřila. Jde o ambiciózní plán, který předpokládá odtržení celého jižního pásu, kromě tradičně proruských východních oblastí samozřejmě. To by ale znamenalo pro Rusy vytvořit si po souši přístup k Podněsterské republice. A dál. Jenže to už by měla Evropa opravdu zbystřit.

K čemu by to Rusům bylo?

Impéria, tím spíš, když dostanou úder na citlivé místo, jako Rusko dostalo úder na přelomu osmdesátých a devadesátých let, kdy se sesypal Sovětský svaz, se začnou chovat iracionálně. Putin se snaží udělat vše, aby impérium udržel impériem. Podívejte se, jak ukradl Abcházii Gruzii, jak řádí na Kavkaze. Jenže si musíme uvědomit, že chování Ruska je běžným chováním impéria. Vyjádřením jeho podstaty je tvrdě, surově ukázat, kdo je v domě pánem.

Oni vás pokládají za svůj dům?

Samozřejmě. Tak to bylo vždy. Proto to, co se u nás děje, je pro Moskvu šokující. Vůbec to neodpovídá standardům, které mají vůči Ukrajině nastavené.

Proč se v Rusku nemůže stát co tady?

Narodil jsem se v Moskvě a dlouho jsem tam žil a studoval. Mnohé věci soudím ne na úrovni analýzy, ale některé drobnosti cítím jako člověk, který byl vychován v tom jejich systému. A ten systém dělá z lidí zombie, nutí je slepě poslušnosti. Hypnotizuje vás to. Ten systém člověka nutí například mít radost z toho, že je jen maličký šroubeček, malinkatý detail v soukolí velkých strojů. Že je naprogramovaná pružinka. To je strategie, která je skvěle ideologicky propracovaná. Celého tohoto procesu se účastní i umění, což vím zvláštní zkušenosti. Víte, že mi volají staří kamarádi z Ruska a ptají se: „Neděláte nějakou chybu? Postupujete správně?“ Jsou úplně zmanipulovaní. Ale i pro spoustu západních lidí jsou všichni Ukrajinci banderovci a fašisti.

Všichni třeba ne, ale na západě Ukrajiny je to rozšířená ideologie.

Ano, chápu opatrnost Evropy. Jenže pochop-

te i vy nás. Podívejte se do naší historie. Ukrajina musela často, včetně druhé světové války, bojovat s několika protivníky najednou. S fašisty, komunisty, s Němci a okupací z jejich strany, s Rusy a sovětskou okupací. Prostě byla to válka na několika frontách. Náš historický příběh je extrémně složitý. Řadu věcí jsme pokazili. Měli jsme problémy s Polskem i s Ruskem i s Německem. Musíme se teprve naučit najít se všemi společný jazyk. A potřebujeme trochu času. Ale zdá se, že nám ho dáte. Od Čechů cítíme velikou solidaritu, ale dokonce i Poláci s námi soucítí, a přitom náš vztah s nimi nebyl vždy zrovna idylický. Jsem až šokován tím, jak skvěle se k nám teď chovají. Možná chápou stejně jako já, že Majdan je lék. Strašně hořký, ale lék, který nás z mnohých předsudků vyléčí. Pokud tedy Majdan vyhraje tuhle těžkou bitvu. První, co pak musíme dokázat, je srovnat se se svou vlastní minulostí. Ostatní to už dokázali, my stále ne. Všimněte si, že Američan a Němec se dokážou setkat v Normandii a neuškrtili se. My také musíme najít zásadní lék na dávné křivdy. Potřebujeme, aby začala nová etapa a v ní už nesmějí znít neustále nějaká obvinění vyplývající z dávných křivd. Ale dejte nám čas.

Proč se politici tak urputně drží svých funkcí, když už je jasné, že mohou uhrát jen dny, maximálně týdny?

Kvůli obrovským penězům. Obrovským.

Copak si je nestačili převést do zahraničí?

To není tak jednoduché. Zajedte si za Kyjev do Konča Zaspá a podívejte se, co tam se děje. Francouzské Versailles. Můžete projet po cestě, všude kolem vysoké ploty. A za nimi dači lidí, kteří jsou u moci. Co dači paláce! Zámky. Samozřejmě, že o to nechtějí přijít.

Celá Ukrajina už vidí, že Janukovyčova éra skončila.

Agonie je ale strašná věc. Nedá se předpovědět, co způsobí, a nemá žádnou logiku. Proto je Majdan stále plný. Lidé stále přicházejí, i když se určitě bojí. Vědí, že se musí něco změnit. Žít v režimu zóny, vězení, kde tě mohou kdykoliv začít potlačovat jako vzbouřence, to nejde.

Budou-li nové volby, nebude se situace opakovat? Půlka Ukrajinců zvolí jednoho, půlka druhého.

Možná. Ale nelze vše vyřešit hned. Je nutné pracovat, dlouhodobě a trpělivě ovlivňovat mínění lidí. Myslím, že je nejlepší užít krajnosti. Oprostit se od vyhraněných emocí, protože ty strašně vadí vzájemným vztahům. Podívejte se, jak to funguje na Majdanu. Vzájemné vztahy tam našly svou rovnováhu. Například jazykový problém. Tady se řeší zcela jinak, než jsme na Ukrajině byli zvyklí. Svoobodně tady zní oba jazyky. Ruský i ukrajinský. Bývá těžké se s tím smířit, někdo nechce hovořit rusky, ale tady na Majdanu lidé cítí, že je něco spojuje a že nemusejí mluvit stejným jazykem, aby si rozuměli. Že se k tomu, kdo mluví jinak, musíme chovat s pochopením.

Ruština je u vás ale něco víc než jen ja-

zyk, kterým mluví část obyvatelstva. Je to symbol okupace, že?

Problém je nikoliv v jazyce, ale v tom, že ruský stát má tezi: tam, kde zní ruština, tam je Rusko. To je jejich imperiální doktrína, prostě tam, kde se mluví rusky, je to naše. Politika impéria ani jinou tezi mít nemůže. Vnímá jen agresivní teze. Jenže historie se u nás odehrávala svérázně. Žije u nás mnoho Rusů. Mnoho lidí tady mluví rusky. Mnohým z těchto ruskojazyčných se ta imperiální teze Ruska líbí, hřeje je u srdce. Tam, kde je ruština, tam je Rusko a hotovo. To je opravdu nebezpečné a musíme s tím trpělivě pracovat.

Stal jste se skoro legendou Majdanu - pedagogem, který se rozhodl neopustit své studenty, a vytáhl jste je z vězení. Proč si vybrali zrovna studenty, mladé umělce?

Některé věci na Majdanu mají zvláštní logiku. Je to skoro magické. Podívejte. Zatkli sedm studentů: scenáristu, režiséra, producenta, kameramana, herce a další. To je jako casting. Jako by to někdo režíroval. Zatčen byl celý filmový štáb. Jako kdyby o tom někdo dlouho přemýšlel. Je možné přece zatkout toho, kdo hází Molotovův koktejl. Ale také je možné zatkout toho, kdo o tom chce dalším vyprávět. Kdo vypráví o všem, co se tady děje.

Spíš logika než magie, ne?

Ještě jednu magickou událost mám v hlavě. Víte, dlouho, dlouho, mnoho dní ta první kulka vybírala svou oběť. Létila nad Majdanem, létila a koukala se: třeba tohoto chlapička? Nebo tu ženu, co nese tác s obloženými chleby? Ne, tu ženu ne. Tak raději tyhle, co přinesli na Majdan teplé oblečení. Nebo co tohoto chlapce, co stojí na barikádě? Kulka létá a vybírá si. Dlouho. Moc dlouho. Jako kdybych jí viděl, tušil. A nakonec si vybrala. Toho, kdo řekl slovy Tarase Ševčenko: *Bojujte a zvítězte Boritěs i pobortě*. Letěla po Ševčenkově hlase. A zasáhla člověka, který ho citoval. Do něj se strefila. V roce, kdy vzpomínáme 200 let narození tohoto velkého muže. Jak je možné potom nepřemýšlet o věčných otázkách lidstva, co je zákonné, co je náhodné, co je předvídatelné. Proč se tahle kulka nestrefila do novináře, do zpěváka, do jiného aktivisty, ale právě do člověka, který citoval Ševčenko? Ten hlas patřil Sergeji Nigajanovi, Arménovi, jehož rodina utekla před neštěstím v Arménii sem k nám, na Ukrajinu. A tady ho zabili. Tenhle arménský kluk, jehož rodina teď bydlí na vesnici v Dněpropetrovské oblasti, bezvadně mluvil ukrajinsky. Četl, znal zpaměti Ševčenko... a jak si vzpomenu na jeho slova, ta kulka si ho našla. Vracím se k tomu, že nás obviňují z fašismu. Copak on byl fašista?

Jak to, že vedení vaší země neodhadlo, jak velký odpor některá jeho rozhodnutí vyvolají?

Protože mají sovětské myšlení. I já jsem byl komsomolec, sovětský člověk, také jsem byl vychován ve stylu: slepě vykonávej, co ti řekne. Proto jsme nepochopili tragické události v roce 1968 u vás. Jenže současní mladí lidé, to je úplně jiné pokolení. A možná to je

to nejdůležitější, co Majdan ukázal celému světu. Že dnes nám vyrostla nová generace, lidé úplně jiní než my. Jenže ti, kdo jsou dnes stále u moci, si zvykli manipulovat cizími osudy. A myslí si, že stále vládnou někomu, koho můžeme označit jako homo sovětikus. Jenže tady na Majdanu už stojí úplně někdo jiný. Pro naše vládcy jsou to Mart'ané, kteří nechápou, jak s nimi takhle může někdo zacházet. Dříve, s námi, si mohli dovolit všechno. Teď už ne.

*s Michaiilem G. Iljenko
hovořila Petra Procházková, LN 22.2.2014*

CÍRKEV A OBČANSKÁ SPOLEČNOST NA DNEŠNÍ UKRAJINĚ

Kyjevsko-haličský vyšší ukrajinský arcibiskup Svjatoslav Ševčuk mluvil v rozhlasové stanici Vatikán.

Nejvyšší představitel ukrajinských řeckokatolíků nejprve poukázal na silnou proevropskou orientaci své země, kterou až do listopadu minulého roku podporoval rovněž prezident Janukovyč. Pak nastal náhlý zlom a zrušení ohlášené účasti na ukrajinsko-evropské vrcholné schůzce (29. listopadu), kvůli kterým vyšli do ulic ukrajinští studenti.

„Mladá generace se vydala manifestovat své evropské cítění. Byly to zcela pokojné a nepolitické studentské manifestace, politická opozice demonstrovala na vedlejší náměstí. Pak se ale politici unavili, odložili své prapory a připojili se k mladým.“

Vláda reagovala neobvykle vypjatým použitím síly – zvláštní pořádkové oddíly mladé lidi pronásledovaly nočními kyjevskými ulicemi, čímž pokojné protesty nadále rostly, až opanovaly náměstí Majdan. Arcibiskup Ševčuk opakovaně poukazoval na klidný ráz manifestace.

„Představte si něco podobného v Evropě. Stovky tisíc lidí jsou spolu po celé týdny na náměstí – a ani jedna rozbitá výloha, žádné vyrabované obchody. Jediný podnik, který na jeden den zavřel, byl McDonald's. Možná měli špatné zkušenosti z jiných částí světa, ale pak zase otevřeli.“

Církev se od samého počátku účastnila společenské diskuse. Rada ukrajinských církví a náboženských společností několikrát jednala v Bruselu, kde manifestovala proevropské cítění ukrajinských věřících. „Účastnili jsme se této diskuse diskrétně a stále jsme rozlišovali, co můžeme evropské společnosti dát a co od ní naopak dostat“, poznamenává mons. Ševčuk.

„Když začaly proevropské manifestace, museli jsme projevit svou důslednost! A když nás věřící žádali o duchovní podporu, šli jsme s nimi. Majdan tak měl po všechny tyto měsíce výrazný náboženský rozměr. Lidé říkali, že kdyby se církev nepřipojila, bylo by to divné, protože církev přece patří do občanské společnosti. Tady církev plní své poslání! Na náměstí jsme postavili stanovou kapli, kde jsme slavili eucharistii – nejenom pro katolíky, ale také pro pravoslavné. A modlili se tu také protestanti. Každou nedělní manifestaci

zahajovala ekumenická modlitba. A nejenom ekumenická, vlastně mezináboženská, protože s námi byli také rabín a imám.“

Od poloviny ledna se ovšem situace vyhroutil, vysvětluje kyjevský arcibiskup. Vláda přijala řadu nedemokratických zákonů, omezujících svobodu slova a pohybu. Lidem došla trpělivost – 19. ledna začaly násilné spory, o tři dny později zazněla střelba a skosila první čtyři oběti. Ukrajinská řeckokatolická církev se opakovaně vyslovovala proti násilí a zastávala občanskou, nikoliv politickou úlohu, pokračuje kyjevský arcibiskup.

„Mrzí mne, že se o manifestantech hovořilo jako o extrémistických nacionalistech. Chtěl bych říci, že na Majdanském náměstí se mluvilo rusky i ukrajinsky, že první oběti byli Armén a Bělorus. Šlo tu o protest občanské společnosti proti nespravedlivé a zkorumpované vládě. Někdo také říkal, že lidé na náměstí jsou teroristé, aby vláda mohla sáhnout k protiteroristickým čistkám. Ale chtěl bych vám říci, že zatímco si odstřelovači vybírali své oběti, lidé tvořili dlouhé fronty a chtěli se před smrtí vyzpovídat. Zpovídaly tam desítky kněží. Pak lidé vycházeli na barikády a byli odhodláni zemřít. Ptám se, je to snad chování teroristy?“

Také sociální složení manifestantů bylo pestré, informoval řeckokatolický arcibiskup. Kromě studentů a mladých lidí tu stáli umělci a odborní pracovníci, avšak také sportovci, výkvět ukrajinské reprezentace. Po demisi prezidenta Janukovyče město opustily rovněž pořádkové síly, dodal Svjatoslav Ševčuk. Rada církve nyní varuje před nebezpečím separatismu.

„Je patrné, že se někdo snaží naši zemi rozdělit, importovat na Ukrajinu občanskou válku a postavit její jednotlivé složky proti sobě. Jakoby někdo chtěl, aby to celé vypadalo, že ukrajinský převrat je dílem extrémistických nacionalistů. Ale jako očitý svědek, který byl s lidmi na náměstí, vám mohu potvrdit, že to není pravda. V průběhu ledna jsme zaznamenali také další zvláštní jev – Kyjevem táhnou skupiny, které unášejí lidi a mučí je. Mrtvolky se pak nacházejí v lesích okolo města. Ti, kdo mučení přežili, říkají, že ti lidé mluví rusky

a nemají přízvuk jako obyvatelé území, sousedících s Ukrajinou. Kladou prý jedinou otázku: Kdo vás platí? A manifestanti nechápou – nešli přece demonstrovat za peníze, žene je vlastní svědomí.“

Ukrajinské církve své věřící, vklíněné mezi dvojí zájmy, podporují také konkrétními gesty – otevřely své chrámy, které se změnily v improvizované polní nemocnice.

„Křesťané různých vyznání vytvořili tajnou síť na záchranu zraněných. Lidé se totiž vyhýbali státním nemocnicím z obavy před zatčením. Z našich kostelů a katedrál se tak staly ošetřovny. Vzpomínám si, že v oněch skutečně chladných dnech, kdy teploměr ukazoval dvacet stupňů pod nulou, jsme zraněné odnášeli do jednoho luteránského kostela. Stojí hned vedle prezidentského paláce. Šel jsem tam nemocné navštívit a místní pastor mi říká: Blaženosti, neděkujte mi za to, co děláme. Pro nás protestanty je trpící Kristus tam, na náměstí, jenom plníme svou křesťanskou povinnost.“

Ve vyhraněné situaci padaly ekumenické předsudky, poznamenal arcibiskup Ševčuk a konečně v závěru tiskové konference vyzval evropské a mezinárodní společenství, aby nezavíralo dveře ukrajinské mládeži.

„Chtěl bych apelovat na solidaritu! Rád bych Evropany vyzval, aby se probudili. To, co se děje na Ukrajině, se dříve nebo později dotkne také vás. Ukrajina je součástí Evropy! Dokud se budeme tvářit, že se nic neděje, situace na Východě se bude stále zhoršovat, což vyvolá také velkou nedůvěru v hodnoty evropského Západu. Prosím o revizi diplomatických vztahů s Ukrajinou a o možnost, aby studenti mohli vycestovat bez takových obtíží, jakým čelí dnes. Žádám o solidaritu se zraněnými, kterých máme tisíce. Mnohé evropské vlády – Polská, Litevská, Česká i Slovenská republika – se nabídlý k přijetí zraněných a studentů, za což vyjadřuji velký vděk. Je však třeba stále pokračovat. Nebezpečí, že některý náš soused vyvolá občanskou válku, nepominulo. Mezinárodní pozornost a pomoc Ukrajině je tudíž velmi naléhavá.“ Uzavírá řeckokatolický arcibiskup Svjatoslav Ševčuk.

Radio Vatikán, 26.2. 2014

UŽ TO TADY BYLO

Prof. A. Zubov

renomovaný ruský historik a autor monumentálních Dějin Ruska (český překlad se připravuje)

Prátelé. Jsme na prahu. Nikoli na prahu připojení nového subjektu k Ruské federaci. Jsme na pokraji úplného zničení systému mezinárodních smluv, ekonomického chaosu a politické diktatury. Jsme na pokraji války s našim nejbližším, spřízněným národem Ukrajiny, s prudkým zhoršením vztahů s Evropou a Amerikou, na pokraji studené, a možná horké války s nimi.

Koneckonců, to už tady bylo. Rakousko. Začátek března 1938. Nacisté chtějí rozšířit svou Říši na úkor jiného německého státu. Lidé po tom ani příliš netouží - nikdo je neutlačuje, nikdo nediskriminuje. Ale myšlenka Velkoněmecké říše zamotala hlavu radikálům - místním nacistům. Aby ukončil spory o osud Rakouska, vyhláší kancléř Kurt Alois Josef Johann von Schuschnigg na 13. března referendum. Ale nacisté v Berlíně a ve Vídni s tím nesouhlasí. Co když lidé budou proti anšlusu. Kancléř Schuschnigg je tak donucen 10. března odstoupit. Místo něj prezident jmenuje vůdce místních nacistů Arthura Seyss - Inquarta, a německé divize mezitím již vstupují do rakouských měst na pozvání nového kancléře, který se to dozvěděl z novin. Rakouská armáda kapituluje. Lidé buď nadšeně vítají hitlerovce, nebo jsou podráždění a zalezli doma, případně urychleně emigrují do Švýcarska. Rakouský kardinál Innitzer Anschluss vítá a žehná mu... Zatýkáni začalo 13. března. Kancléř Schuschnigg byl zatčen o den dříve. Plebiscit se konal 10. dubna. V Německu hlasovalo pro sjednocení s Rakouskem 99,08%, v samotném Rakousku, které se stalo Ostmarkou Německé říše - 99,75%. 1.10. 1938 se s Německem spojili pokrevní bratři z českých Sudet. 22. března 1939 - region litevské Klaipėdy, se tak během jediného dne proměnil v německý Memel. Ve všech těchto zemích skutečně žili převážně Němci, po celou dobu se mnozí z nich opravdu chtěli spojit s Hitlerovou říší. Všude se toto spojení odehrávalo za zvuků fanfár, s velkou slávou a výkřiky radosti jásajícího davu, opilého šovinistickým šílenstvím a s tichým souhlasem Západu.

„Nesmíme klamat, a zejména nesmíme dávat falešnou naději malým slabým státům a slibovat jim ochranu Ligy Národů a příslušné kroky z naší strany“ - řekl Neville Chamberlain v britském parlamentu 22. února 1938 – „protože víme, že nic takového nelze provést“.

A něco zcela jiného říkal Adolf Hitler 23. března 1939 z balkonu na Divadelním náměstí v právě připojeném Memelu. Dvě hodiny předtím teatrálně vplul na palubě nejnovější bitevní lodi „Deutschland“ do přístavu Memel.

pokračování na str. 11

AKTUALITY

BESEDY SE SNOUBENCI A NOVOMANŽELY

(víra není podmínkou)
každou neděli
v 18 hod. na faře.

Téma:

- k čemu je manželství dobré
- rozdíly mezi mužem a ženou, čím se můžeme navzájem obdarovat
- zamilovanost a láska

- umění komunikace
- pravidla soužití (odpuštění, řešení sporů, hádek ...)
- soužití s rodiči (pravidla, výhody a úskalí)
- hospodaření s penězi
- trávení volného času
- výchova dětí
- obsah manželského slibu
- posílání manželů
- příprava na svatební obřad

Duchovní obnova před Velikonoce bude v sobotu 29. 3. v 9.30 – 12 hod. na faře

Bohoslužba pokání budeme slavit na Květnou neděli v 15 hod. v Letohradě.

Čes. křest. akademie v Letohradě pořádá **přednášku Prof.PhDr. Jiřího Trávníčka: „Jak čteme? - Češi jako čtenáři“**. 5.dubna v 19 hod. v evangelickém kostele.

Koncert židovských písní – Augenblick 23.3. v 17 hodin v kostele sv. Václava.

Jarní burza dětského oblečení a potřeb 6.3. 11-18 h. Centrum pod střechem
www: <http://www.uo-charita.cz>

Přijímáme dětské jarní a letní oblečení velikosti cca do 140 cm, dětskou jarní a letní obuv, kola, brusle, autosedačky, kočárky a jiné dětské zboží. Příjem: 5.3. 13-18 hod.
Prodej: 6.3. 13-18 hod.
Výdej peněz a neprodaných věcí 7.3. 13-16 h.

Přednáška: **Zdraví z přírody pro celou rodinu** 11.03. od 9:30 h. Centrum pod střechem
Jak si zlepšit zdraví přírodní cestou.
www: <http://www.uo-charita.cz>

Divadlo pro děti: Princ a chudřas 14.3. od 9:30 hod. Dům kultury
Vstupné 40 Kč.

Přednáška forenzního biomechanika a profesora katedry kriminalistiky Prof.PhDr. Jiřího Struse: **Využití kriminalistiky** 26.3. v 16 hod. - letohradské gymnasium

Přednáška psycholožky Mgr.Simony Hybšové: **Pomoc vetřelec!** Sourozenecké vztahy z hlediska vývoje dítěte, sourozenecké konstelace, sesazení z trůnu, rivalita a soutěživost, jak vést děti ke spolupráci, čemu se ve výchově raději vyhnout.

27.3. od 16 h. Centrum pod střechem.
Vstupné 50 Kč. www: <http://www.uo-charita.cz>

Jaro v muzeu vernisáž, výstava - Velikonoce 2.4. - městské muzeum

Ke vzkříšení jsme vyprovodili

19.2. Jaroslava Pouka	82 let
21.2. Vladimíra Vanička	61 let
28.2. Víta Vrba	87 let

SLAVNOSTI FARNOSTI v r. 2014

Velikonoce	20. dubna
Svatodušní svátky	8. června
Děti poprvé ke Stolu Páně v Lukavici	4. května
v Letohradě	11. května
Noc kostelů	23. května
Svatováclavská slavnost	28. září
Poutní slavnosti:	
Lukavice	4. května
Kopeček	18. května
Červená	15. června
Mistrovice	29. června
Orlice	17. srpna
Šedivec	17. srpna
Kunčice	7. září
Letohrad	28. září

ZÁPIS Z FARNÍ RADY 19. ledna

Čtyřicet dnů – se budeme opět připravovat na Velikonoce. Plánujeme duchovní obnovu i bohoslužbu pokání. Můžete navrhnout témata.

Adopce na dálku – pokladničky jsou stále v kostelech, děkujeme za jakýkoliv obnos.

Noc kostelů – připravujeme na pátek 23.5., kdo se chce zapojit, přihlaste se u paní Jany Skalické.

Děti poprvé ke Stolu Páně - v Lukavici 4.5., v Letohradě 11.května.

Koncert – ČKA a farnost chystá koncert k výročí ukončení 2. svět. války. Zároveň si připomeneme 100. let od zahájení 1. svět. války.

Volné místo – hledáme údržbáře farních objektů. Na zřízení místa můžeme dostat peníze z Úřadu práce. Zájemci hlase se na faře.

Hospodaření – jsme soběstačná farnost, z našeho rozpočtu přispíváme do fondu solidarity, ze kterého se hradí potřeby jiných farností. Na biskupství odvádíme částku 850 Kč měsíčně za pastorační asistentku. Ze sbírek při bohoslužbách se hradí veškeré výdaje na provoz farnosti. Účetní práce zajišťuje vikařiátní účetní. Podklady pro vedení účetnictví, platby všech faktur, vyúčtování grantů a spojené administrativní úkony zajišťuje Jana Kalousková. Za tyto služby jí děkujeme.

Restituce - pana Petra Hoffmanna jsme požádali o pomoc při vyhledání pozemků určených k restituci. Děkujeme za pomoc.

Farní rada příště - 19.3. v 19 h. na faře.

zapsala: *Jana Skalická*

BŘEZEN VE STREETU

PROGRAM pro uživatele NZDM, pro děti a mládež ve věku 10 – 20 let z Letohradu a okolí:

Úterý 11.3. **Kulečnickový turnaj**

Čtvrtek 20.3. **Tvořivé odpoledne**
výrobky z papíru, korálků, fimo hmoty a pod.

Úterý 25.3. **soutěž na taneční podložce**

Téma měsíce: kyberšikana

Co je kyberšikana? Kde se s ní setkáváme?

OTEVÍRACÍ DOBA: po, út, čt 13-19 hod.
pá 14-18 hod.

podstřechou@seznam.cz, tel.: 731 402 336,
Taušlova 714, Letohrad 561 51.

RODINNÉ CENTRUM MOZAIKA - březen

Herna otevřena: po – pá: 8-12 hod.
čt: 8-12 13-18 hod.

pondělí - **Rodinné inspirace** 9-11 hod.

- inspirace pro rodiče/prarodiče, jak trávit volný čas se svými dětmi/vnoučaty.

Vede paní Helena Poláčková a Petra Jarošová. Vstupné 25 Kč/člen, 40 Kč/nečlen (poplatek je za 1 dítě, za každé další příplatek 5 Kč na materiál)

10.3. - natáčení na kameru pro domácí využití (na památku).

úterý - **Mozaikové dopoledne** 8-12 hod.

sdílení výchovných zkušeností, starosti, problémů a radostí s ostatními rodinami.

Vstupné 15 Kč/člen, 30 Kč/nečlen.

11.3. - **Zdraví z přírody pro celou rodinu** od 9.30 h. Registrace nejpozději do 7.3.

středa – **Mozaikové dopoledne** 8-12 hod.

Výměna zkušeností a sdílení společného času.

Vstupné 15 Kč/člen, 30 Kč/nečlen

čtvrtek 13.3. **Didaktická pomůcka pro děti** od 9 hod. Výroba didaktické pomůcky inspirované montessori pedagogikou. Nahlášení účasti do 7.3. Vstupné 40 Kč.

20.3. RC ZAVŘENO

pátek – **Cvičení na míčích** 10-11 hod.

Vede paní Hana Štěpánková, cvičení je vhodné pro všechny. Děti si mohou pohrát v herně. Vstupné 30 Kč/člen, 40 Kč/nečlen.

Hlídaní dětí: úterý, středa: 8-13 hod.

Děti je nutné nahlásit nejpozději den předem na tel. č. 731 402 336, nebo osobně v kanceláři Centra pod střechem. Děkujeme.

Ceník: Hlídaní 8-13 hod.	200 Kč
Hodinové hlídání: za 1. hodinu	50 Kč
za 2. hodinu	45 Kč
za 3. hodinu	40 Kč

U rodin s více dětmi: 40 Kč/dítě/hod.

ZPRÁVY Z CHARITY

Oblastní charita pořádá JARNÍ SBÍRKU ŠATSTVA v průjezdu fary na Václav. nám. v Letohradě
pátek 4. dubna 14–17 hod.
sobota 5. dubna 9–11 hod.

CHARITNÍ PLES 2014 podpořil domácí hospicovou péči.

Ples v Orlovně se opět vydařil. Zisk ve výši 40.624 Kč je letos věnován na pořízení auta pro Domácí hospicovou péči na orlickoústecku.

Tradiční společenská akce, jejíž výtěžek je vždy určen na charitativní účely, přilákala přes 260 návštěvníků. Přítomné hosty uvítala ředitelka Oblastní charity, Marie Malá, letohradský farář Václav Vacek a starosta Letohradu, Petr Fiala.

Charitní ples každoročně podporuje řada lidí. Kolem 50 dobrovolníků připravuje jídlo, občerstvení, cukroví, výzdobu sálu nebo tombolu. Na organizaci plesu bylo letos odpracováno přes 350 dobrovolnických hodin. Více než stovka sponzorů věnovalo dary do tomboly. Bez práce a nezištného přístupu všech těchto ochotných lidí by ples nemohl být uskutečněn. Oblastní charita je za tuto pomoc velmi vděčná a děkuje každému, kdo se na zdaru této akce jakkoliv podílel.

CHARITA ČR NA POMOC UKRAJINĚ
Charita Česká republika vyhlásila veřejnou sbírku na pomoc obětem nepokojů na Ukrajině. Pomoc Charity bude zaměřena na podporu zdravotnických zařízení a následnou pomoc lidem, kteří se v důsledku nepokojů dostali do stavu nouze (zranění, lidé s postižením, existenčně ohrožené rodiny s dětmi, pozůstalí apod.) 24.2.2014 také Charita ČR vyslala svého zástupce, aby spolu se slovenským kolegou přímo na místě domluvili způsob pomoci konkrétním lidem.

Do ukrajinského Kyjeva 24. 2. odjel zástupce Charity ČR P. Rostislav Strojvus. Spolu s ním cestuje humanitární pracovník Jozef Kákoš z partnerské Slovenské katolické charity.

V Kyjevě Strojvus navštíví zařízení řeckokatolického biskupství a přímo na místě zjistí další potřeby pomoci. Poté ho ještě čeká monitorovací cesta u místních poboček Caritas Ukrajina v regionech Ternopil, Lviv, Ivano-Frankivsk a Černivci. Charita ČR zde má své dlouhodobé partnery, kteří vyhledávají rodiny a jednotlivce, které současná krize ohrožuje, a pomáhají jim.

„V regionu Kolomyia přišla rodina se třemi dětmi o tatínka. V Kyjevě ho zabil odstřelovač,“ uvádí jeden z příkladů Rostislav Strojvus, zástupce Charity ČR.

Sbírkové konto Charita pro Ukrajinu

Finanční dary lze posílat na sbírkový účet 55660022/0800 u České spořitelny, variabilní symbol 104.

Na sbírkové konto věnovali dárci již 318 836 Kč (stav k 24.2. odpoledne).

Dárčovská SMS DMS UKRAJINA na číslo 87 777 (Cena jedné DMS je 30 Kč. Z této částky Charita ČR obdrží 28,50 Kč. Službu DMS provozuje Fórum dárců. Technicky zajišťuje ATS Praha.)

Charita ČR minulý týden okamžitě uvolnila částku 100 000 Kč ze svého krizového fondu, stejnou částku uvolnila také Arcidiecézní charita Olomouc. Do Kyjeva dopravila Charita koncem minulého týdne 1 000 lékárníček. Dlouhodobou rozvojovou pomoc Ukrajině poskytuje Arcidiecézní charity Olomouc, Středisko humanitární pomoci Diecézní charity ostravsko-opavské a Oblastní charita Znojmo. Jednotlivé projekty jsou zaměřeny zejména na pomoc dětem, seniorům a lidem s postižením.

Více na stránkách: www.charita.cz a www.svet.charita.cz

podle tiskové zprávy CHČR z 24.2.2014

SETKÁNÍ RODIN PACIENTŮ DOMÁCÍ HOSPICOVÉ PÉČE

V roce 2013 doprovodily sestry Oblastní charity Ústí n.Orl. ke konci života 117 pacientů. (Středisko Ústí n.Orl. – 50 pacientů, Česká Třebová – 13 pacientů, Choceň – 17 pacientů, Letohrad – 23 pacientů a Lanškroun – 14 pacientů.)

Ústí nad Orlicí: 18. února se ve středisku Oblastní charity sešlo 17 lidí, kteří se doma nezištně starali o své nemocné. I letos zde byl vytvořen prostor pro setkání a nová přátelství, pro sdílení stejné bolesti. Vrchní sestra Petra Kaplanová vyjádřila všem přítomným úctu a obdiv za jejich péči a službu blízkým. V diskusi pak zazněla slova díky na adresu sestřiček i osobní zkušenosti:

„V každé situaci je nutné hledat to dobré. Mohli bychom se litovat, jak jsme na to sami,

jak je to těžké, ale místo toho jsme byli rádi, že máme oba rodiče doma a že nám sestřičky pomáhají,“ světila se jedna z účastnic setkání a pokračovala: „drželi jsme tatínkovi ruku až do té doby, než jeho stisk povolil. Velká pomoc pro nás také byla, že sestřičky přijely bezprostředně po úmrtí. Tatínka umyli a připravily tělo k odvozu. Byly pro nás velkou oporou a vždy jsme se už na jejich návštěvu těšili, protože nás dokázaly povzbudit.“

Další paní popsala svoji zkušenost: „Manžel se vždy na sestřičky moc těšil. Jednou projevil přání projet se na vozíčku po sídlišti. Sestřička věděla, že by to nevládl, ale představte si, že mu vozík opravdu přivezla. Posadili jsme ho do něj a vyvezli na balkon, aby se podíval na sídliště. Tam pochopil, že to nevládně. Ale šlo o princip, ona mu ten vozík přivezla, ačkoli věděla, že to nemá smysl. Oba věděli, že to nevládně, ale byla tady nesmírně dobrá vůle – jako když před odchodem splníte člověku poslední přání.... To nejsou sestry, to jsou andělé...“

Všichni přítomní se shodli na tom, že služba domácí hospicové péče má velký význam, a přispívá i k soudržnosti rodin, protože o nemocného se často stará celá rodina včetně malých dětí. Že přes smutek z odchodu blízkého člověka v nich převládá klid, protože mohli svým blízkým dosloužit doma. Ocenili také službu půjčovny kompenzačních pomůcek, díky níž je péče o nemocného snadnější.

Kontakt: Petra Kaplanová,
tel. 731 402 322, www.uo.charita.cz

DĚKUJEME charitním sestřičkám za péči, kterou věnovaly naší mamince Marii Řehákové, a tím nám velice pomohly, že mohla být doma v kruhu své rodiny. Zvláště paní Jurenkové a paní MUDr. Majvaldové za snahu a pomoc v posledních chvílích. Vážíme se jejich práce a moc děkujeme.

rodina Řeháková

DOPIS MĚSTU LETOHRAD

Vážený pane starosto,

na letošní rok připravujeme další etapu opravy Kopečku – generální opravu střech zbývajících tří částí ambítů. Z Ministerstva kultury jsme už dostali příslib peněz, čekáme ještě jak dopadne žádost o příspěvek Pardubického kraje. Pokud by se náš plán podařil, celý areál by měl střechy v pořádku.

Jsmo rádi, že dvě lípy, ohrožující střechy ambítů a narušující základové zdivo, budou do konce zimy skáceny.

Rádi bychom střechy dvou částí ambítů opravili do Kopečkové pouti (areál bude uklizen). Po pouti chceme opravit poslední střechu, aby kaple a ambity byly připraveny na prázdninovou turistickou sezónu. Minulé roky jsme si ověřili, že o prohlídku této jedinečné architektury je značný zájem. Také dárce, kteří přispěli na projekt záchrany Kopečka, potřebují vidět, že jejich darované peníze posloužily.

Bylo by možné, aby Město přes léto zajistilo na Kopečku průvodcovskou službu? Kaple sv. Jana Nepomuckého je jednou z nejcennějších památek Letohradu.

Naše farnost nabízí návštěvníkům zdarma letáček o této památce a možnost koupit pohledu architektury Kopečku.

Děkujeme za Váš za Vaši přízeň a spolupráci.

Václav Vacek, farář

Vladimír Lux, místopředseda Farní rady
Letohrad 4.3. 2014

PODĚKOVÁNÍ PANU ING. ROSTISLAVU CHUDOBOVI

Manželé JUDr. Alois Ruprecht a jeho žena Věra žili v padesátých letech v Šumperku. Pan Ruprecht tam byl soudcem. Když za ním přišli komunisté s předem napsanými rozsudky obžalovaných, řekl: „Rozsudky zajím ještě vynáší soudce, ne politická strana!“ Svlekl soudcovský talár a odešel dělat podnikového právníka. Pravda a statečnost se neodpouští: „Kdo nejde s námi, jde proti nám“, řekli bolševici a pana doktora zavřeli na 7 let těžil uran.

Víme, jak paní Ruprechtová – manželka nepříteli lidu - přes všechnu nepřízeň sloužila Kunčicím ... Když se dcera vdala za pana Rostislava Chudobu, oba přijžděli a pomáhali rodičům v jejich akcích pro kunčické. To je obdivuhodné, mnoho dětí právem žárlí na práci rodičů pro společnost. Mívají pocit, že na velkorysost rodičů doplácují. Navíc jsou svědky toho, že ti, kterým je slouženo, bývají nevděční, práci jejich rodičů přijímají jako samozřejmost, dokonce je někdy pomlouvají. Děti Ruprechtových zdědily po svých rodičích velkorysost a ochotu k nezištné službě.

Pana Ing. Rostislava Chudobu skolila zlá nemoc. V sobotu 22. února jsme jej v Šumperku vyprovodili k Dárci života.

Myslíme na něj s vděčností. Mnohokráté přijžděl na Kunčice a zapojil se svou paní do řady akcí, které jeho tchyně, paní Ruprechtová, pořádala.

Pane Ing. Chudobo, doufáme, že nemluvíme do prázdna, když vám i po Vašem pozemském životě znovu děkujeme za Vaši přízeň,

za vše, co jste pro Kunčice a Letohrad s rodinou Vaší paní vykonal. Vážíme si toho, že jste paní Ruprechtové její velkorysost nerozmlouvali, děkujeme Vám za to, jak jste o ní pečovali. Nic z toho nepokládáme za samozřejmost. Obětává práce pro věci společné není samozřejmá, pro většinu je bližší košile než kabát. Zůstáváme Vám dlužni. O to víc jsme vděční Vaší rodině, že i Vám dopřála až do konce žít uprostřed rodiny – ani to není samozřejmé.

Vyprovázíme-li před tvář Boží ušlechtilé a velkorysé lidi, je nám smutno, ale o to víc se těšíme na konečné setkání. Snadněji si můžeme představit krásu nebeského království. Ta krása bude v porozumění a přejícnosti nebešťanů, nejen v přejícnosti Boží. Jsme vděční Bohu, že s námi počítá navždycky a že nám umožní setkání s našimi drahými, s těmi, kteří žili pro druhé. Přejeme vám, aby se vám v té společnosti líbilo. Světujeme Vás také přátelství toho, který umí ocenit vše dobré, jako nikdo z nás. Odnášíte si velkou výbavu, to, co dobrého jste vykonal pro druhé a zkušenost s těmi, kteří Vás měli a mají rádi.

Jsme smutní, když vyprovázíme své drahé, ale věříme, že přibývají mezi krásné osobnosti, se kterými se toužíme setkat i my. Do nových, krásnějších vztahů, k většímu vzájemnému porozumění a obětavosti. Není to sen, kdosi spolehlivý nám dal slovo, že se na takové setkání můžeme těšit.

Václav Vacek, farář

MILUJTE ŽIVOT, DOKUD JE ČAS!

Ano, milujte život! Nebojte se, dnešní fejeton nebude nábor ani do řad „jehovistů“ ani „hipisáků“. Je to vzkaz od mého 53letého kamaráda, který zazněl na jeho pohřbu.

Věděl, že brzy umře, a tak napsal pár vět na rozloučenou:

Milujte život!

Kolikrát slyšíme v reklamě, jak bude život skvělý, úžasný a nádherný, pokud:

- vypijeme kafe určité značky,
- svezeme se autem určité značky,
- pořídíme si mobilního operátora určité značky.

Všichni už jsme podvědomě podráždění, když zazní tyto reklamy nabízející super svět. Už jsme zjistili od nejmenších po nejstarší, že nabízené věci dokonalý zázrak nedokážou. Že se život zakoupením určitého předmětu zásadně nezlepší.

Děti zjistí, že zakoupená Barbie netančí tak krásně jako v TV reklamě, a už vůbec to nedokáže sama. Puberťáci nesbalí tu krásnou slečnu z reklamy, i kdyby kouzelných bonbonů, po kterých je svěží dech, snědli vagón. Holčím i s nejužasnější vložkou nepřijde den, kdy menstruuji, mají špatnou náladu a bolí je břicho, jako nejužasnější.

Mladé maminky super sirup na teplotku a kašlík nezabaví šíleného strachu o zdraví jejich miminka. Tatinkům sebelepsi taška na

střechu nevyřeší strach, že na tu tašku nevydělají peníze. Ani senioři s prášky na erekci, na bolesti kloubů či s plenami proti úniku moči nejsou šťastnější.

Žádná věc nám sama od sebe hezčí život nezajistí.

Život máme každý takový, jak nám ho osud zamíchal. Jsou období, kdy se nám daří v práci, a zase v práci to jde z kopce.

Někdo je šťastný v pubertě, má spoustu kamarádů. Druhý se trápí pupínky, nadváhou a osaměním. Za pár let se to prohodí. Šťastný puberťák se špatně ožení, rozvede se a začne pít. Ten, který probřečel pubertu, se najde a s partnerem začne šťastný život.

Některá žena má děti se samými jedničkami, jenže pak se osud zamíchá a vzorné děti jí strčí do domova důchodců. Jiná děti mít nemůže, až vypláče všechny slzy, najde si vdovce s dítětem a časem se stane nejmilovanější babičkou.

Jsou holky, které se líbí klukům v mládí, a pak už ne.

Jsou holky, které se líbí mužům až později. Jsou kluci, kteří sbalí každou, ale v manželství jsou nepoužitelní.

Jsou kluci, kterým se všichni smáli, a oni pak vystudují, zbohatnou a můžou si vybírat mezi všemi kráskami světa.

Když se tak člověk podívá kolem sebe, vidí, že je to vlastně rozdílné a spravedlivé. A když

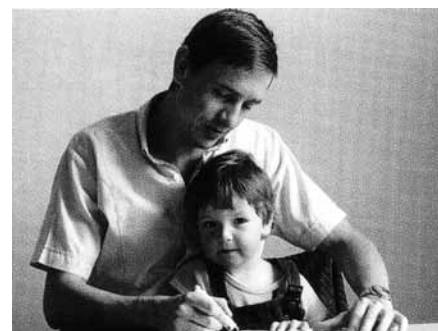

Foto: Evžen Svanovský

se podívá každý z nás na svůj život, musí to víceméně potvrdit. Období těžká střídají období lehká. Úspěch střídá neúspěch. A neúspěch je po čase zase vystřídán úspěchem. Nahoru, dolů. Vlna života ve sláném moři. Mimořádně víte, že stejné slané složení, jako má mořská voda, najdeme i v našich slzách, které vypláceme, i v plodové vodě, ve které jsme se vyvinuli? Proč to tak všechno je?

Příroda, kolotoč osudu a vlna života jsou složitější, než jsme schopni pochopit, natož ovlivnit. Co pochopit můžeme, je věta umírajícího – milujte život. Každý ten svůj vlastní život.

Staré přísloví praví: Náš život je jako dětská košilka – krátký a pokakaný.

Milujme ho přesně takový, jaký je.

Veronika Žilková

VŽDYCKY SE BRAŇTE

Kateřina Šimáčková je nejmladší zástupkyní v nově složeném Ústavním soudu. Přesto už projevila odvahu ve svém disentaním stanovisku týkajícím se amnestie Václava Klause nebo ve zdůvodnění ústavního nálezu k nepřiměřeně dlouhé vazbě Davida Ratha. Překvapivé jsou i její výzvy k větší empatii soudců k chudým a lidem na okraji.

Podle verdiktu Ústavního soudu držely státní zastupitelství a soudy Davida Ratha příliš dlouho, a tedy nezákonně ve vazbě. Porušily tím jeho práva na osobní svobodu a spravedlivý proces. Máme se snad začít české justice bát?

My jsme neřekli, že byl vzat do vazby nezákonně. My jsme dokonce řekli, že ve chvíli, kdy k tomu došlo, k tomu byly vážné a zákonné důvody. Šlo o riziko ovlivňování svědků a možnost útěku. Zabývali jsme se až délkou vazby, která nám připadala příliš dlouhá. A vidíte, česká justice nakonec zasáhla ve prospěch pana Ratha, když shledala, že jsou porušována jeho práva. Pro mě je to tedy spíše příběh o tom, že soudnictví funguje, jak má.

Ústavní soud ale do věci vstoupil až jako poslední opravná instance. Z vašeho rozhodnutí vyplývá, že nižší stupně justice selhaly. V čem konkrétně?

Došlo k několika vážným pochybením. Pan Rath nedostal u odvolacího vrchního soudu příležitost dostatečně reagovat na argumenty nižších soudů, které opakovaně jeho vazbu prodlužovaly. Platí přitom, že i když jste vinněn ze sebevážnějšího skutku, musíte dostat prostor k předkládání důkazů, jež to mohou zpochybnit. Těm se soud musí poctivě zabývat a teprve až poté vynést rozhodnutí. K tomu ovšem nedošlo.

Jaké důkazy v této věci přednesl David Rath?

Jedním z důvodů, proč byl pan Rath vzat a držen ve vazbě, byla argumentace z odposlechů, v nichž říká, že má uložené nějaké peníze v zahraničí. Policie z toho vyvozovala, že je může použít k útěku. Pan Rath však namítá, že šlo o shrnutí, parafrázi delšího rozhovoru, jehož kontext byl jiný. Žádal proto, aby byla u soudu puštěna celá inkriminovaná nahrávka, protože by podle něj tvrzení policie vyvrátila. Soud mu to ale neumožnil. Chyba byla i v tom, že soud při potvrzení vazby argumentoval Rathovým charakterem, který však vyvozoval zejména z toho, že je trestně stíhán, což je v rozporu s presumpcí nevinny.

Pokud ale policie zjistila, že pan Rath může mít v zahraničí uloženy miliony korun pocházející z nelegální činnosti, není to vzhledem k výši možného trestu dostatečný důvod pro vazbu?

V tom spočívala naše třetí výtku. Důvody, které postačovaly ke vzetí pana Ratha do vazby před rokem a půl, nepostačují k jeho držení ve vazbě nyní. Zvláště když ze spisu neplyne, že by se policie pokusila zjistit, zda pan Rath skutečně nějaké peníze v zahraničí má, nebo

ne. Očekávala bych, že k tomu po tak dlouhé době budou existovat další důkazy, a ne jedna a tatáž parafráze odposlechu.

Jaké důkazy by policie musela předložit, aby pro vás byly pádné?

Svoji argumentaci by musela opřít o mnohem důvodnější obavy z útěku. Nebo by musel být vynesen aspoň nepravomocný rozsudek o jeho vině. Potom se i český Ústavní soud a Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku dívají na případné trvání vazby či zbavení osobní svobody jinou optikou než ve chvíli, kdy rozhodujete o úplně nevinném člověku. Na člověka, který nebyl trestně odsouzen, se totiž musíme dívat jako na člověka nevinného.

O co děle byl David Rath ve vazbě, než měl být?

Naše rozhodnutí se vztahovalo k srpnovému soudnímu projednání. Kdyby vrchní soud postupoval náležitě, mohl pan Rath zákonně zůstat ve vazbě. Jeho protiargumentace by například nemusela obstát.

Je případ nepřiměřeně dlouhé vazby Davida Ratha ojedinělý exces, nebo systémové justiční selhání?

Už jsem zmínila, že když rozhodnutí Ústavního soudu umožní korekci, nejde mluvit o systémovém selhání. Podobnou zkušenost nemám ani z minulosti, jakkoli jsem několik excesů ve své praxi zažila. Sem tam se prostě v demokratických státech – a to platí i pro země, jako jsou Německo, Francie nebo Velká Británie – stane, že je lidem do jejich lidských práv zasaženo příliš. Jde však spíše o jednotlivé případy. A justice si s nimi umí poradit.

Jak si ale vysvětlujete, že došlo k selhání v tak ostře sledovaném případě?

Mediální zájem automaticky neznamená, že dotyčnému je poskytována větší lidskoprávní ochrana. Někdy může naopak vést k tomu, že lidé volají po krvi, což může mít vliv i na rozhodování trestních soudců či státních zástupců. Ústavní soudce má ovšem z povahy své role jinou, řekněme větší, citlivost na vážení jednotlivých práv. I když vůbec nezastírám, že všichni chceme po policii a státním zastu-

pitelství, aby trestné činy odhalovaly, a že to nemají jednoduché. Vím proto, že rozhodnutí Ústavního soudu není příliš populární. Většina lidí ve společnosti touží po tom, aby lidé byli odsuzováni. Současně však považují za vysokou hodnotu ochranu osobní svobody a ochranu presumpce nevinny, byť by byl obžalovaný stíhán pro jakkoli závažný zločin.

Jaké možnosti obrany má dnes člověk zavřený ve vazbě, je-li přesvědčen o své nevině?

Domnívám se, že naše procesní předpisy poskytují dostatečné množství ochrany, a to pro kohokoli bez ohledu na jeho společenské postavení. V zákonem stanovených intervalech se můžete znovu a znovu obracet na soudy a zpochybňovat délku trvání vazby. Nikdy nezapomenu, když jsem v polovině devadesátých let byla na přednášce jednoho francouzského profesora práva – zdůrazňoval nám: „Víte, co můžete udělat pro ochranu lidských práv nejvíce? Vždycky, když ve vašem případě bude zasaženo do vašeho práva, musíte se bránit.“ Já bych tak rozhodně postupovala a doporučuji to každému.

Vyplývá z vašeho rozhodnutí o vazbě něco pro samotný případ Davida Ratha?

Vůbec nic. To je souběžný proces, který pokračuje a který bude po nějakém čase ukončen rozhodnutím o jeho vině, či nevině.

Právem se zabýváte v podstatě celý profesní život. Co vás ve vztahu k němu formovalo?

Moje maminka, která je psychiatrickou. Od malička jsem s ní chodila do psychiatrické léčebny. Její pacienti jsme vždycky vnímali jako takovou širší součást naší rodiny. Tam jsem se naučila, že všechny lidské bytosti jsou hodnotné, třeba i ty, jež jsou obecně společností považovány za méně významné a méně důležité. Jinak pro mě bylo mimořádně důležité, že jsem mohla dělat asistentku ústavnímu soudci Antonínu Procházkovi, který patřil k první generaci zdejších ústavních soudců a který měl svými nálezy velký podíl na právním a hodnotovém rozchodu s komunismem.

Věděla jste od začátku své kariéry, že chcete být soudkyní?

Rozhodně ne, dlouhou dobu jsem působila jako advokátka. Měla jsem pochybnosti, že bych jako soudkyně dokázala posoudit, na které straně je pravda a právo. V jednu chvíli, zhruba kolem čtyřicítky, u mě došlo k jistému posunu. Když se stále snažíte dosahovat spravedlnosti pro své klienty a vidíte, že soudci uvažují jinak než vy, najednou si řeknete: Třeba bych to mohla dělat i já a někdy možná i lépe. Samozřejmě velkou roli mělo i to, že mě v té době oslovil doktor Baxa a nabídl mi funkci soudkyně na Nejvyšším správním soudu. Neváhala jsem, považovala jsem ten soud za nejlepší v zemi a cítila šanci z jeho pozice změnit více věcí, než jsem dokázala jako advokátka.

Proč jste potom před půl rokem přešla na Ústavní soud?

Ústavní soud není soud ve smyslu obecné justice. Ústavní soud je pro mě v České re-

publice jako pro právníčku nejsvatější místo. Prošli jím lidé, jichž si ve své profesi nejvíce vážím. Je to nejlepší věc, která se mi v životě mohla stát.

Před časem probíhala diskuse mezi právníky Holländerem a Přibáněm o pozitivistickém versus přirozeném vztahu k právu. Tedy jestli spravedlnost vykládat striktně podle psaných zákonů, nebo se jí spíše snažit nacházet v hlubším kontextu, mezi řádky, protože do zákonů nelze vtěsnat všechno. Který přístup je vám bližší?

Dělala jsem si z toho legraci, že to je spíše taková mužská debata na stránkách novin. Podle mě by mezi oběma směry neměl existovat hluboký příkop. Jako dobrý profesionál musíte umět pracovat s pozitivním právem tak, aby se v něm spravedlnost neztratila. Ve chvíli, kdy se součástí českého právního řádu stala Listina základních práv a svobod, mezinárodní smlouvy o lidských právech a hodnoty vyjádřené v prvních člancích ústavy, nemusíme už spravedlnost hledat mimo právní řád, protože je v něm obsažená. Musíme s pozitivním právem, které obsahuje i ústavní pořádek, umět jen dobře pracovat.

Aktuálně se v politice vede spor o to, jestli prezident může odmítnout jmenování ministrů navržených premiérem. Dává mu ústava takové právo?

To vám samozřejmě nemůžu říci. Kdyby totiž náhodou došlo ke kompetenčnímu sporu u Ústavního soudu, svým dopředu deklarovaným postojem bych se z něj vyřadila.

Máte na věc hotový názor?

Průběžně si ho utvářím. Jde o zásadní otázku, neřadím se k těm, kdo si na složité právní otázky hned udělají jednoznačný názor. Ráda věci do hloubky promyslím a prodiskutuji, než dospěji k pevnému právnímu názoru.

Není hlavní problém v tom, že ústava je ve své pasáži o jmenování ministrů velmi obecná? Není například jasné, dokdy může prezident se jmenováním ministrů otálet.

Všechny ústavy jsou ze své podstaty obecné, nelze do nich vtěsnat všechny lhůty. Když v tomhle ohledu vznikne mezi politiky spor, je tu možnost, jak jej řešit. V našem případě právě u Ústavního soudu. Ten text je nějak zformulovaný a my se s ním budeme muset vypořádat. Vznikne tak návod do budoucna, jak v podobných případech postupovat.

Je něco, co vás během vašeho působení na Ústavním soudu překvapilo?

Myslela jsem si, že podání, která k nám budou putovat, budou kvalitativně výrazně vyšší. Učím na brněnské právní fakultě, kde máme předmět „Lidská práva a soudnictví“. V něm studenty učíme, jak dobře psát ústavní stížnosti. Řada právníků našich stěžovatelů by si ten kurz měla udělat nebo zopakovat, aby nepřicházeli s tak nedbale argumentova-

nými podněty. Prostě by si měli více lámat hlavu s tím, jak lépe identifikovat základní práva, o něž měli být jejich mandanti připraveni.

Máte konkrétní příklad?

Chodí sem stížnosti, že má někdo zaplatit pokutu za přestupek, a přijde mu nepřiměřeně vysoká. Abyste měli šanci uspět, musíte argumentovat, že to je zásah do vlastnického práva proto a proto. Mimochodem, je k tomu velká judikatura Evropského soudu pro lidská práva. Jenže právníci to často odbudou. Mám dojem, jako by advokáti i účastníci podvědomě očekávali, že když neuspěli u předchozích soudů, automaticky a bez větší námahy uspějí u nás. Nejvíce mě ale trápí něco jiného. Často mi přijde, že lidé, do jejichž práv, důstojnosti či soukromí mohlo být vážně zasaženo, se k Ústavnímu soudu nebo jiným soudům vůbec nedostanou. A ti, kdo by si stěžovat neměli, si naopak stěžují.

Co máte na mysli?

Na Nejvyšším správním soudu jsme měli stovky žalob proti pokutám za dopravní přestupky od těch, kdo řídili opilí, během jízdy telefonovali a podobně. Velké množství lidí zkrátka podávalo žaloby v případech, kdy by

se podle mého názoru měli spíše stydět za to, co udělali, a napříště se takového chování vyvarovat. Ale například v otázkách, jako je špatná péče v léčebnách dlouhodobě nemocných či problematika vyplácení sociálních dávek, tedy problémy ve vztahu mezi jednotlivcem a státem, se lidé moc nebránili a nebrání. Nepoukazují na nespravedlnost, která se jim děje.

Jak tomu rozumíte?

Jak české školy, tak česká média se dostatečně nevěnují zvyšování právního vědomí zdejších občanů. Lidé by se třeba i skrze konkrétní případy měli mnohem lépe seznamovat s tím, jak právo funguje. Získali by tak lepší cit pro to, kdy je správné se brát za své práva. Když vás přece něco zabolí, jdete se poradit k lékaři. Když ale kupujete dům, což je největší investice, jakou v životě děláte, tak průměrný Čech nejde k advokátovi, aby mu smlouvy řádně sepsal. Jde za ním až v momentě, kdy je něco v nepořádku. Tyhle návyky je třeba změnit, aby vznikalo méně

problémových situací a lidských trápení. Řešení vidím v rozvíjení kritického myšlení a právního vědomí každého člověka, protože svět, v němž žijeme, je velmi komplikovaný. Kdo se v něm nevyzná, snáze se ztratí.

Neodrazuje lidi od boje za svá práva fakt, že soudy rozhodují zdlouhavě, často si protirečí, advokáti stojí spoustu peněz atd.?

Průměrné soudní řízení v České republice už není výrazně delší než v západoevropských státech. Problém vidím spíše v tom, že fungování justice je pro obyčejného člověka často nesrozumitelné. Jestliže dostanete dopis od soudu, tak i vzdělaný vysokoškolák mnohdy nemůže porozumět, co po něm soud chce. Mě tohle mrzí a myslím, že by mělo dojít k uživatelskému zjednodušení fungování spravedlnosti. Zároveň by však lidé měli jednotlivá soudní rozhodnutí i více respektovat.

A to se neděje?

Víte, Češi jsou na druhou stranu celkem velcí sudiči. Když už do sporu jdou, stále se odvolávají k dalším a dalším soudům. Čili za spravedlivé považují jen rozhodnutí, které jim vyhoví. Nerespektují spravedlivý rozsudek, protože si ani nepřipustí, že když prohrají, mohlo by to znamenat, že se zmylili. To samozřejmě otevírá i velký prostor pro soudy a advokáty, aby se více snažili účastníky sporů vést ke smírnému řešení. Je to sice časově i energeticky náročné, ale vyplatí se to. Méně lidí si bude připadat poražených, což může zvýšit důvěru k fungování demokratického státu a jeho justice. Krom toho je nutné, aby soudci ve svých rozhodnutích i ve své komunikaci s lidmi dokázali přesvědčit věcnou argumentací, řečí těla, otevřeností, že jejich rozhodnutí je spravedlivé. Vzpomínám si, že ústavní soudce Čermák ve svých pamětech zmiňoval, že je velmi hrdý na to,

že proti jeho rozsudkům na okresním soudu si účastníci podávali méně odvolání než proti rozsudkům jiných kolegů. To považoval za důkaz dobré práce okresního soudce.

Nejvyšší správní soud, kde jste působil, je známý tím, že každému důležitějšímu verdiktu předchází podrobná, často emotivní debata mezi soudci. Jak je to na Ústavním soudu?

U těch vážných rozhodnutí je to velmi podobné. Já mám tu výhodu, že mí současní asistenti jsou erudovaní třicátníci, nedebatují tedy jen s kolegy soudci.

Jak podrobná a emotivní byla například debata ohledně kontroverzní amnestie Václava Klause?

Ústavní soud o ní rozhodoval ve dvou vlnách. U té první debaty jsem nebyla, takže nemohu soudit. Když na amnestii přišla druhá stížnost, velká debata se kolem ní nevedla, a to s ohledem na to, že se soud odvolal na svůj předchozí závěr.

Při prvním a následně i při druhém

posuzování amnestie se jí většina soudců odmítla zabývat, respektive odmítla zrušit její nejproblematičtější část, tzv. abolicí. Tehdejší prezident Klaus jí umožnil zastavení stovek korupčních či jinak závažných případů, aniž by za ně do budoucna mohl být kdokoli potrestán. Vy jste jako jediná byla pro zrušení abolicie. Nevadilo vám, že Ústavní soud o věci více nediskutoval?

Samozřejmě že ano. Horší to ale měli ti, kdo zastupovali poškozené lidi, a samozřejmě i poškození. Zůstal v nich obrovský pocit frustrace z nespravedlnosti. Já jsem se k tomu aspoň mohla vyjádřit ve svém disentaním stanovisku. Jsem si přitom vědoma, že v této společnosti řada mých právních názorů není většinových.

Čím si vysvětlujete, že většina soudců přemýšlela o amnestii jinak než vy?

V tradičních učebnicích českého trestního práva je všude napsáno, že amnestie je nepřezkoumatelná, že je to něco, co vstupuje do trestního práva zvenčí, a tak dále. Každý se to takto učil na fakultě a je tím ovlivněn. Osobně se snažím dost sledovat i situaci v zahraničí. Například v Peru se amnestie přezkoumávala a jednotlivá amnestijní rozhodnutí byla zrušena. I z toho jsem mimo jiné vycházela ve svém uvažování.

Amnestie často poškodila lidi, kteří na tom nejsou ekonomicky dobře. Například klienty H-Systemu, kteří přišli o své domy a investice, protože je okradli majitelé dotyčné stavební firmy. V minulosti jste několikrát zdůrazňovala, že dobrý právník by měl projevat empatii k chudým. Jak jste to myslela?

Jsem kritická k tomu, že soudci mají tendenci uvažovat o světě optikou své střední třídy, tedy docela dobře placeného člověka, který chodí každý den do práce, o niž bez svého zavinění nemůže přijít. Je pak těžké vžít se do pozice někoho, kdo nemá zaměstnání ani nebyl dobře vzdělán. Na druhé straně se však soudce samozřejmě musí dokázat vžít i do situace člověka, který je bohatý.

O jakých situacích v případě chudých nebo různě zranitelných lidí mluvíte?

Cítím, že tu mezi lidmi panuje poměrně velká míra xenofobie k Romům, kteří jsou ovšem přirozenou součástí této společnosti. A stát musí ve společnosti aktivně bránit nepřátelství k nějaké skupině a působit proti němu. Konkrétně mám na mysli třeba rozhodování v rodinných otázkách. Stát by měl respektovat, že pravidla života nějaké komunity či rodiny mohou být někdy trochu jiná, než je u průměru většiny. Že někdo může být milující rodič, i když jsou jeho děti dlouho do noci vzhůru. Mluvim o větší uvážlivosti při zásadách státu – měli bychom pomáhat sociálně slabým rodinám, nelikvidovat je. Velmi mne také trápí stereotypizace Romů ve většině médií – mezi lidmi je často bezdůvodně posilován dojem, že každý příslušník romské komunity je zdrojem problémů, kriminality či velkých výdajů ze státního rozpočtu. Stejně tak považuji za nedostatečná opatření v oblasti školství – před několika lety jsme byli od mezinárodních institucí kritizováni za segregované školství a obávám se, že se v tom zatím příliš mnoho nezměnilo. Je třeba podporovat vzdělání, pochopení a toleranci a současně vůči každému důsledně dodržovat stejná pravidla. Kdybych byla Romka, necítila bych se asi v naší společnosti dobře. A já si přeji žít ve společnosti, která každému nabízí rovné příležitosti.

Jak se bráníte tomu, abyste ve svém rozhodování nenadržovala lidem, kteří jsou na tom podobně dobře jako vy?

Moji rodiče byli milující, vedli mě ke vzdělání, vytvořili mi pohodlné prostředí, díky tomu jsem se dostala tam, kde jsem. Důležité je tedy vždycky si uvědomit, že postavení člověka ve společnosti není z velké části jen jeho zásluha. Často rozhoduje štěstí a náhoda.

Kateřina Šimáčková (47), soudkyně Ústavního soudu.

Respekt 3/2014

UŽ TO TADY BYLO

dokončení ze str. 5

„...Němci nebudou nikomu na světě dělat nic špatného, ale bylo nutné zastavit utrpení, kterému byli Němci podrobeni po dobu 20 let od celého světa ... Memelské Němce už jednou Německo ponechalo napospas osudu,

když se smířilo s hanbou a potupou. Dnes se Memelští Němci ... opět stanou občany mocné říše, rozhodnutí převzít svůj vlastní osud do vlastních rukou, i když se to nebude líbit polovině světa.“

Všechno se jevílo tak zářivé. A sláva Hitlera byla v zenitu. Svět stál v úžasu před Velkým Německem. Připojení zemí a území k Říši proběhlo bez jediného výstřelu, bez kapky krve - lení Führer geniální politik?

O šest let později Německo bylo poraženo, miliony jeho synů byly zabity, milióny jeho dcer zneuctěny, jeho města srovnána se zemí, jeho kulturní hodnoty, nahromaděné v průběhu staletí, se obrátily v prach. Od Německa byly odděleny 2/5 a zbývající část rozdělena na okupační zóny obsazené vítěznými mocnostmi. A hanba, hanba, hanba pokryla hlavy Němců. A přitom to všechno začalo tak zářivě!

Prátele! Historie se opakuje. Na Krymu opravdu žijí Rusové. Ale cožpak je tam někdo utlačoval? Byli tam snad občany druhé kategorie, bez nároku na jazyk a pravoslavnou víru? Před kým je musí chránit vojáci ruské armády? Kdo je napadl? Vstup cizích vojsk na území jiného státu bez jeho souhlasu - je agrese. Obsazení parlamentu osobami v neoznačených uniformách - to je nehoráznost. Jakákoliv rozhodnutí krymského parlamentu jsou za těchto okolností fraškou.

Napřed obsadili parlament, premiéra nahradili proruským a tento nový premiér požádal Rusko o pomoc, když pomocníci již jsou zde a již celý den ovládají poloostrov. Jako vejce vejci podobné anšlusu v roce 1938 a dokonce i referendum - plebiscit proběhne až za měsíc, pod ochranou spřátelených bajonetů. Tam - 10. dubna, zde - 30. března.

Propočítala ruská vláda rizika tohoto neuvěřitelného dobrodružství? Jsem si jistý, že ne. Stejně jako je svého času neodhadl Adolf Aloizovič. Kdyby je uvážil, nemusel by v dubnu 1945 zoufale pobíhat po bunkru pod dopadajícími ruskými bombami a nemusel by polknout ampuli s jedem.

Pokud se Západ nebude chovat jako Chamberlain a Daladier v roce 1938, a zavede úplné embargo na nákup ruské energie a zmrazí ruské vklady ve svých bankách. Ruská ekonomika, která je i tak v agonii, se zhroutí do tří měsíců. A pak se začnou dít v Rusku věci, ve srovnání s nimiž bude vypadat Majdan jako procházka rajskou zahradou.

A pokud krymští Tataři, kteří jsou kategoricky

Nikdy nezapomeňte na to, že všechno, co udělal Hitler v Německu, bylo legální.

~ Martin Luther King, Jr. ~

Všechno to vzešlo z nepatrných krůčků ...
 Přátelé! Musíme se vzpamatovat a zastavit. Naši politici zatahují naše lidi do hrozného, děsivého dobrodružství. Historická zkušenost nám říká, že nic neprojde jen tak. Neměli bychom se nechat manipulovat, jako se nechali svého času Němci manipulovat sliby Goebbelse a Hitlera. V zájmu míru v naší zemi, v zájmu jeho skutečného obrození, pro mír a přátelství na území historického Ruska, které je nyní rozděleno do mnoha států, řekněme „NE“ této šílené - a, co je nejdůležitější - naprosto zbytečné agresie.

Ztratili jsme ve dvacátém století tolik životů, že náš jedinou správnou zásadou by měl být princip, vyhlášený Solženicynem - zachování národa. Zachování lidí, a ne rozšiřování území. Země se shromažďují jen za cenu krve a slz.

Žádnou krev, žádné slzy již nepotřebujeme!

Prof. Zubov byl 3.3. 2014

za tento článek propuštěn ze zaměstnání!

K přípravě na bohoslužby o nedělích a svátcích

neděle 9.3.

7.15 h. Letohrad
 8.45 h. Lukavice
 10.15 h. Orlice

1. postní

Gn 2,7-9;3,1-7
 Ž 51 Ř 5,12-19
 Mt 4,1-11

sobota 15.3. 18 h. Lukavice

neděle 16.3.

7.15 h. Letohrad
 8.45 h. Mistrovice
 10.15 h. Orlice

2. postní

Gn 12,1-4a Ž 33
 2 Tim 1,8b-10
 Mt 17,1-9

sobota 22.3. 18 h. Mistrovice

neděle 23.3.

7.15 h. Letohrad
 8.45 h. Lukavice
 10.15 h. Orlice

3. postní

diecézní sbírka Plošné pojištění (1)
 Ex 17,3-7 Ž 95
 Řím 5,1-2,5-8
 J 4,5-42

sobota 29.3. 18 h. Lukavice

neděle 30.3.

7.15 h. Letohrad
 8.45 h. Mistrovice
 10.15 h. Orlice

4. postní

1 Sam 16,1b,6-13a
 Ž 23 Ef 5,8-14
 J 9,1-41

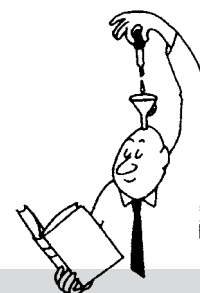
sobota 5.4. 18 h. Mistrovice

neděle 6.4.

7.15 h. Letohrad
 8.45 h. Lukavice
 10.15 h. Orlice

5. postní

Ex 37,12-14
 Ž 130 Řím 8,8-11
 J 11,1-45

proti ruské vládě, kteří si pamatují, co s nimi tato vláda provedla v roce 1944 a nepustila je domů až do roku 1988, když se krymští Tataři začnou domáhat ochrany svých zájmů u svých souvěrců a pokrevních bratrů v Turecku. Koneckonců, Turecko neleží za třemi moři, ale přímo na protějším břehu Černého moře. A Krym drželi Turci déle než Rusko - čtyři století. Turci - to není Chamberlain nebo Daladier. Oni v červenci 1974, aby chránili své soukmenovce, obsadili 40% území Kypru, ignorují všechny protesty a stále podporují tzv. Tureckou republiku severního Kypru, kterou neuznává nikdo, kromě nich. Možná, že někdo by chtěl mít Tureckou republiku jižní Krym. Ale v případě, že se horké hlavy krymských Tatarů rozhodnou bojovat, rádi se k nim přidají muslimští radikálové z celého světa, a to zejména ze Severního Kavkazu a Povolží. Nepřineseme si tu bouřku ze zpusťošných krymských letovisek do našeho ruského domu? Cožpak nám nestačí naši vlastní teroristé?

A konečně, získáme-li Krym, rozervaný vnitřními rozpory, ztratíme navždy lid Ukrajiny - Ukrajinci neodpustí Rusům takovou zradu, nikdy. Myslíte si, že přeháním? Že

čas všechno zahladí? Doufáte marně, draží ruští šovinisté. Na konci 19. století se Srbové a Chorvati považovali za jeden národ, jen rozdělení hranicemi, náboženstvím a abecedou. Oni usilovali o jednotu - kolik knih o tom napsali. A byly to moudré a dobré knihy. A teď na světě najdete jen málo národů, které se tak vzájemně nenávidí tak jak Srbové a Chorvati. Kolik krve bylo mezi nimi prolito, a to všechno kvůli nějakým kouskům území, městečkům a údolím, v nichž by mohli žít spolu šťastně a spokojeně. Mohli by, ale nedokázali to. Chamtivost udělala z bratrů nepřátele. A cožpak se to nestává i v každodenním životě? Stojí za to přijít o bratry navždy, kvůli nesmyslným ambicím? Samozřejmě, že nevyhnutelným bude i rozdělení Ruské církve. Její ukrajinská část se od Moskvy odštěpí navždy.

Ale v ještě děsivější porážku se pro Kreml obrátí úspěšné připojení Krymu. Pokud vše proběhne snadno, pak se zítra k Rusku budou chtít připojit oblasti obývané Rusy v Kazachstánu, posléze také Jižní Osetie, Abcházie a severní Kyrgyzstán. Po Rakousku následovaly Sudety, po Sudetech Memel, pak Polsko, po Polsku Francie, po Francii - Rusko.

Moskva. Krymský konflikt rozděluje moskevský patriarchát. Nejvyšší představitel ukrajinské pravoslavné církve moskevského patriarchátu, metropolita Onufrij prozatím bezúspěšně apeluje na své moskevské spolubratry. Z Moskvy telefonuje Wojciech Raiter: „Metropolita Onufrij se obrátil na patriarchu Kirilla s výzvou, aby předešel krveprolití a narušení teritoriální integrity Ukrajiny. Jako představitel největší pravoslavné církve v zemi varuje před katastrofálními následky, které by měla konfrontace ukrajinského národa s ruským.

Vysoký představitel moskevského patriarchátu Vsevolod Čaplin naopak vystoupil na obranu ruské invaze na Krym. Nazval ji pokojovou misí s cílem bránit zájmy Rusů žijících na Ukrajině, kteří podle něj už dlouho žádají o pomoc. Vsevolod Čaplin se odvolal na rozhodnutí Všeobecného lidového sněmu ruského pravoslaví z roku 1995, které obsahuje postuláty o spojení národů Svaté Rusi v jediném ruském státním organismu.

V moskevském Parku Gorkého v sobotu manifestovalo 200 představitelů tzv. patriotistických pravoslavných sil na podporu ruské invaze na Krym, za křiku hesel jako „Sevastopol – ruské město, Berut – Rusko, Ukrajina, Bělorusko – společně Svatá Rus“. Všechna tato vystoupení nicméně ignorují dohodu z roku 1994, podepsanou Ruskem, Spojenými státy a Velkou Británií, která garantuje Ukrajině nezávislost a územní integritu výměnou za předání jaderných zbraní Rusku.”

Vatikán 3.3.2014

Okénko do farnosti - Vydavatel Farnost sv. Václava v Letohradě

Adresa redakce: Václavské náměstí 57, 561 51 Letohrad, tel. 465 620 357 • Redakce: Václav Vacek, Iva Marková, Miloslava Šejvlová, jazyková úprava Jana Kalousková, e-mail: ivamarkova@tiscali.cz • digitální podobu naleznete na www.letohrad.farnost.cz
 Rejstříkové č. MK ČR E 12797 • Sazba: JPG, Tisk: Grantis s.r.o. tel. 465 525 741